

REZOLUTË

PËR VLERËSIMIN E VEPRIMTARISË SË ENTIT RREGULLATOR TË UJIT PËR VITIN 2020

Kuvendi i Shqipërisë,

Duke njohur Entin Rregullator të Ujit si një institucion të pavarur publik, përgjegjës për rregullimin dhe mbikëqyrjen e sektorit të furnizimit me ujë dhe largimit e përpunimit të ujërave të ndotura në nivel kombëtar;

Duke pasur parasysh që situata e pandemisë COVID-19 dhe tërmeti i fundvitit 2019 patën ndikimin e tyre negativ në treguesit e performancës së Sektorit të Ujësjetës-Kanalizimeve për vitin 2020;

Duke theksuar se treguesit kryesorë të performancës, për vitin 2020, në Sektorin e Ujësjetës-Kanalizimeve, tregojnë që gjendja në sektor, në krahasim me vitin 2019, paraqet një përkeqësim në drejtim të ujit pa të ardhura, mbulimit të kostove direkte të O&M, normës së arkëtimit, si dhe treguesit mbulimi me FU, ndërkohë që treguesi mbulimi me kanalizime ka mbetur në të njëjtin nivel;

Duke theksuar se ndryshimet ligjore të nevojshme, me gjithë periudhën disave vite të diskutimit të tyre, ende nuk janë realizuar, si dhe duke nxitur qeverinë dhe gjithë aktorët për të propozuar sa më parë ndryshimet ligjore, të cilat pritet të kenë një ndikim pozitiv si në Sektorin e Ujësjetës-Kanalizimeve, ashtu edhe në lidhje me pavarësinë institucionale dhe operacionale të ERRU-së, rolit të saj për mbrojtjen e konsumatorit, përcaktimin e saktë të kompetencave dhe shpangjen e mbivendosjes së kompetencave, rritjen e efektivitetit etj.;

Duke theksuar nevojën e përmirësimit të aspekteve të menaxhimit nga shoqëritë UK, për t'i bërë ato më të qëndrueshme financiarisht, si dhe për të rritur transparencën e tyre me konsumatorët,

Vlerëson veprimtarinë e Entit Rregullator të Ujit (ERRU) në këto drejtime:

- Përmirësimin e tre treguesve të performancës krahasuar me një vit më parë, konkretisht të nivelit të matjes me 2.1%, kohëzgjatjes së FU-së me afro 0.5%, si dhe eficiencës së stafit (staf/1000 lidhje UK), e cila ka pasur një përmirësim prej 0.1%;

- Punën e bërë në drejtim të përmirësimit dhe pasurimit të instrumenteve rregullatore, sidomos ato që lidhen me analizat e qëndrueshmërisë financiare të shoqërive UK;

- Procesin e monitorimit të kryer nga ERRU-ja pranë shoqërisë UK Tiranë për trajtimin dhe zgjidhjen e ankesave të konsumatorëve, si dhe mundësinë e përdorimit të tij si model praktik e i unifikuar monitorimi në të gjitha shoqëritë UK, me qëllimin kryesor mbrojtjen e konsumatorit në këndvështrimin e së drejtës së tij për t'u ankuar dhe trajtimin të ankesave në mënyrë sa më të drejtë nga ana e shoqërive UK;

- Miratimin e VKM-së përkatëse, në zbatim të ligjit nr. 71/2018, "Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 9902, datë 17.4.2008, 'Për mbrojtjen e konsumatorëve'", i cili pritet të sjellë një mundësi më shumë, përmirësim të procedurave dhe efikasitet të zgjidhjes së problematikave dhe ankesave të konsumatorëve ndaj shoqërive UK, përmes krijimit të një strukture përgjegjëse pranë ERRU-së për zgjidhjen alternative të mosmarrëveshjeve (ZAM) midis shoqërive UK dhe konsumatorëve;

- Përpjekjet në procesin e miratimit të tarifave për gjetjen e një balance ndërmjet mbrojtjes së interesit të konsumatorëve dhe rritjes së qëndrueshmërisë financiare të ofruesve të shërbimit;

- Hapjen e faqes zyrtare të institucionit në një nga rrjetet sociale më të përdorura, si një qasje e re e informimit të publikut dhe e ndërveprimit me të;

- Bashkëpunimin me të gjithë aktorët në sektor sa u takon ndryshimeve ligjore, veçanërisht me Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë.

Kuvendi kërkon që Enti Rregullator i Ujit (ERRU), për vitin 2021, të angazhohet në këto drejtime:

- Të kryejë një analizë të detajuar të dokumentit të Bilancit të Ujit të shoqërive UK dhe, kur shoqëritë aplikojnë për tarifa të reja, të kërkojë në mënyrë rigoroze realizimin e objektivave të vëna nga ERRU-ja për këtë tregues. Fakti që shumë shoqëri kanë nivel të mirë të Ujit Pa të Ardhura (UPA) tregon që realisht është e mundur që ky tregues të përmirësohet;

- Të vijojë të jetë proaktive dhe të luajë një rol nxitës e ndërgjegjësues që të fillojë realizimi i 2 – 3 shembujve pilot të agregimit (bashkimit) të disa shoqërive UK në sektor, duke pasur parasysh avantazhin e ekonomisë së shkallës në përmirësimin e performancës së një sektori mjaft të fragmentarizuar me 57 shoqëri UK;

- Me gjithë përmirësimin e lehtë të treguesit “Eficienca e stafit”, gjatë vitit 2020, ERRU-ja të vijojë të ketë prioritet të punës se saj kryerjen e një analizë të thelluar të organigramës dhe numrit të stafit të shoqërive UK, duke justifikuar secilin pozicion të stafit të saj edhe me përshkrimin përkatës të punës, veçanërisht kur shoqëritë aplikojnë për tarifa të reja;

- Në kuadër të mbrojtjes së konsumatorit, gjatë vitit 2021, bazuar në monitorimin e kryer pranë shoqërisë UK Tiranë, të punojë për krijimin e një praktike standarde monitorimi për të gjitha shoqëritë UK, me qëllimin kryesor mbrojtjen e konsumatorit në këndvështrimin e së drejtës së tij për t’u ankuar nëpërmjet një procedure ligjore dhe trajtimi i këtyre ankesave të gjejë një zgjidhje sa më të drejtë. Trajtimi i ankesave të konsumatorëve duhet të përfshihet nga ERRU-ja si bonus ose penalitet në vlerësimin e shoqërive UK;

- Në kuadër të mbrojtjes së konsumatorit, me miratimin e VKM-së përkatëse, në zbatim të ligjit nr. 71/2018, të punojë për krijimin e strukturës përgjegjëse pranë ERRU-së për zgjidhjen alternative të mosmarrëveshjeve (ZAM) midis shoqërive UK dhe konsumatorëve, si një mundësi më shumë, si dhe një përmirësim të procedurave dhe efikasitetit të zgjidhjes së problematikave dhe ankesave të konsumatorëve;

- Duke qenë se shoqëritë UK në rastet e faturimit aforfe vijnë të mos respektojnë normativat e miratuara prej 4.5 m³/muaj/frymë për konsumatorët familjarë, në kuadër të mbrojtjes së konsumatorit, gjatë vitit 2021, ERRU-ja të marrë masat për t’u dhënë fund këtyre lloj praktikave jo të drejta të ndërmarra nga shoqëritë UK kundrejt konsumatorëve. Ankesat e konsumatorëve me objekt “anulim i faturimit aforfe” vijnë të zënë numrin më të madh të ankesave;

- Për eliminimin e problemeve të licencimit të shoqërive UK, për plotësimin e kushteve të aktmiratimit të lejes higjieno-sanitare dhe të inspektimeve që lidhen me to, në bashkëpunim me Inspektoratin Sanitar Shtetëror të merren masa për propozimin e ndryshimeve përkatëse ligjore. Theksojmë se ky shqetësim është kërkuar të adresohet në mënyrë të përsëritur edhe në rezolutat e mëparshme, por për shkak të situatës së pandemisë COVID-19 ky problem nuk është trajtuar në vitin 2020;

- Duke qenë se treguesi “Norma e arkëtimit” ka pasur një përkeqësim me 3%, gjatë vitit 2020, edhe pse ERRU-ja është treguar agresive në vendosjen e objektivave për shoqëritë UK, të cilat aplikojnë për tarifa të reja, duhet që po kaq rigoroze të tregohet edhe në ndjekjen e përmbushjes së këtyre objektivave dhe të mos lejojë rritje tarifash, në rast se shoqëria UK nuk ka përmbushur objektivat e caktuara për normën e arkëtimit. Rritja e tarifave pa përmirësuar normën e arkëtimit çon në diskriminimin e atyre konsumatorëve të cilët janë më korrektë me pagesat. Nga ana tjetër, fakti që në sektor ka shumë shoqëri që këtë tregues e kanë konstant ose/dhe me përmirësim tregon që është një objektiv i mundshëm për t’u arritur dhe ndikon drejtpërdrejt në përmirësimin e gjendjes financiare të shoqërive UK;

- Duhet të vijojë përpjekjet për të bërë të mundur promovimin e institucionit, ndërgjegjësimin e konsumatorëve për të drejtat e tyre, si dhe për të rritur besimin e konsumatorëve tek ERRU-ja për mbrojtjen e interesave të tyre. Mbrojtja e interesave të konsumatorit duhet të jetë gjithmonë një prioritet i veprimtarisë së ERRU-së;

- Të propozojë një qasje licencimi për skemat e veçanta që përdoren për furnizimin me ujë në zonat rurale dhe që administrohen nga vetë banorët. Këto skema duhet të jenë të studiuar dhe të mos krijojnë problematika me banorët që e kanë krijuar vetë infrastrukturën për këtë shërbim;

- Në bashkëpunim me institucionet dhe aktorët kryesorë të sektorit UK të hartojë standardet përkatëse të njësive të shërbimit të klientit në territor, për të bërë të mundur lehtësimin e aksesit, mënyrën e pagesës, standardin e shërbimit etj.;

- Të jetë proaktive në të gjitha rastet, ku, pavarësisht performancës së ndërmarrjeve UK në arkëtimin e faturave, të nxisë vendosjen e një sistemi tarifor që është konform analizave bashkëkohore financiare, bazuar në një plan biznesi 5-vjeçar. Kjo duhet të jetë e reflektuar në metodologjinë e rishikuar të vendosjes së tarifave që ERRU-ja duhet të miratojë brenda vitit 2021;

- Për çdo ndërmarrje UK duhet të analizohen indikatorët minimalë të ofrimit të shërbimit, të cilët duhet të përmbushen, në mënyrë që ndërmarrja UK të vijojë të gëzojë licencën.

KRYETAR
Gramoz Ruçi

Miratuar në datën 1.7.2021.